

144

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

H. MATEI

TURNEUL DE PRIMĂVARĂ

***

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚA ȘI TEHNICA

HORIA MATEI

TURNEUL DE PRIMĂVARĂ

*
* *

Coperta-desen: MAGDALENA BRAUN

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VI — Nr. 144

Rezumatul capitolelor precedente

La „Turneul de primăvară", una dintre cele mai mari competiții șahiste internaționale, ce urmează să se desfășoare la București, și-au anunțat participarea zece mari maeștri internaționali.

În ajunul competiției, profesorul Roland Despreux, președintele Federației internaționale de șah, îi destăinuiește lui Anton Ciuperceanu, unul dintre organizatorii turneului, că a fost informat despre faptul că șahistul american Martin Dacosta este un element dubios. Sub numele de Dick Martin, el a ispășit o pedeapsă la închisoarea din Buenos Aires pentru că a trișat la jocul de cărți într-o spelunca.

Faptul că șahistul Martin Dacosta este aceeași persoană cu escrocul Dick Martin pare să fie confirmat de unele amănunte surprinse de reporterul Dinu Romanescu în timp ce lua un interviu șahistului american.

În ziua cînd urmează să se dispute partidele din a patra rundă a turneului, Anton Ciuperceanu se hotărăște să-l viziteze pe Martin Dacosta în camera sa de la hotelul „Athénée Palace", cerîndu-i să se retragă din competiție.

Martin Dacosta refuză și-i oferă lui Anton Ciuperceanu bani ca preț al tăcerii sale. Apoi, sprijinit de secretarul său, Jeffrey Miller, trece la amenințări: dacă juriul concursului îl va elimina, pretinde el, prietenii săi influenți din Occident îl vor prezenta ca „o victimă a persecuției comuniste", ziarele reacționare îi vor lua apărarea, iar furibunda campanie de presă ce se va dezlănțui poate dăuna serios mișcării șahiste internaționale.

Anton Ciuperceanu este nevoit să recunoască temeinicia unora dintre argumentele aduse de Dacosta și Miller. În urma convorbirii, el rămîne încredințat că Martin Dacosta trișează. Dar cum? Cum se poate trișa la șah? Figurile de șah nu se pot măslui, ca zarurile sau cărțile de joc...

Ajutat de ziarista Trude Hartmann din Berlin, el întreprinde unele cercetări; din analiza jocului lui Dacosta, prietenii noștri observă că el are un timp de gîndire extrem de redus și destul de uniform, că are un fel de automatism în joc. O descoperire a ziaristului italian Filippo Nardi face să se nască bănuiala că Dacosta ar primi indicații prin radio, aparatul său de înregistrare a mutărilor fiind construit ca un radioreceptor de proporții reduse.

TURNEUL DE PRIMĂVARĂ

(Urmare din numărul trecut)

După cîteva minute, Filippo Nardi lăsă binoclul și începu să fotografieze, apoi avu o discuție cu un student, după care își părăsi locul și ieși pe ușa din fund a balconului. In clipa aceasta, Trude Hartmann îl găsi pe Jeffrey Miller, pe care pînă atunci nu-l putuse vedea, deoarece activul corespondent al lui „Cronaca degli scacchi“ stătuse în fața lui.

In ceea ce îl privește pe Filippo Nardi, absorbit de mînuirea aparatului de fotografiat și a binoclului, nu văzuse nici pe Trude Hartmann și nici pe secretarul maestrului Dacosta, în fața căruia stătuse cîtva timp.

Jeffrey Miller stătea în ultimul rînd, pe scaunul din margine. Trude se așeză lîngă el, pe o treaptă a scării laterale, scoase un carnet și se prefăcu că notează mișcările care se transmiteau electric pe cele șapte panouri mari reprezentînd table de șah. Americanul se uită o clipă la ea, apoi întoarse privirea spre panouri, fără să-i dea atenție.

Nu tot așa se purtă Trude, căreia nu-i scăpa nici un gest al lui Miller. Primul lucru pe care-l remarcă fata fu că secretarul lui Dacosta ținea mica valiză din piele de crocodil pe genunchi. Miller deschisese unul dintre pereții laterali ai valizei și ziarista văzu că de după învelitoare apăruse schema unei table de șah, avînd, într-o parte, șase butoane corespunzătoare celor șase piese. Schema era întru totul asemănătoare celei de pe aparatul lui Dacosta, numai că era mai mare, întinzîndu-se pe aproape întreaga suprafață laterală a valizei.

Cînd pe panoul cel mare de deasupra mesei nr. 4, unde jucau Martin Dacosta cu Mihail Levinson, apăru una dintre mutările acestuia din urmă, Trude observă că Jeffrey Miller minui butoanele valizei sale.

— Inregistrați mutările ? îl întrebă.

Americanul se întoarse spre ea. Trude era blondă și drăguță, iar ochii ei albaștri exprimau nevinovăție și o curiozitate foarte feminină.

— Da, se hotărî să răspundă Miller.

Răspunsul acesta scurt şi cam morocănos dădea a înţelege că cel ce il rostise nu este în dispoziţia de a face conversaţie.

Jeffrey Miller n-avea nici un motiv să fie bine dispus în dimineaţa aceasta. Păcătosul de italian — cum il numea el pe Filippo Nardi —, cel pe care Dick l-a surprins cercetîndu-i aparatul şi cu care s-a bătut, se învirtise vreun ceas pe-aici, studiind pe jucători cu binoclul, făcînd fotografii şi însemnînd mereu cîte ceva în carnetul său. Lui Miller nu-i scăpase faptul că lentilele lui Nardi, atit cele de la binoclu, cît şi cele ale aparatului de fotografiat, se îndreptau mai ales către masa nr. 4, la care juca astăzi maestrul Martin Dacosta...

— Nu înregistraţi decît mutările de la masa a patra? îl întrebă fata de lîngă el.

Miller se foi pe scaun. Abia acum îşi dădu seama că blonda aceea îl vorbea englezeşte. Prin urmare, îl cunoştea. Dacă ar fi fost o simplă spectatoare, normal ar fi fost să i se adreseze în limba ţării.

Totuşi, nu era nimic neobişnuit în faptul că tînăra îi vorbise. În sala aceasta, unde se disputau partidele marelui turneu internaţional, iubitorii şahului vorbeau între ei spontan, fără să se cunoască. Între ei există un fel de comunitate, creată de pasiunea pentru jocul de şah. În asemenea împrejurări, conversaţia se leagă mai repede, aşa cum se întîmplă şi la un meci de fotbal între simpatizanţii unei echipe, ba chiar într-un compartiment de tren în care călătorii au aceeaşi destinaţie.

Fata care şedea pe scară nu păru să se formalizeze de faptul că ultima ei întrebare rămăsese fără răspuns şi după cîteva minute încercă din nou:

— Văd că înregistraţi numai mutările maestrului Levinson...

Fusese cît pe ce să spună „transmiteţi“ în loc de „înregistraţi“. Simţi o mare veselie la gîndul mutrei pe care ar fi făcut-o Jeffrey Miller dacă i-ar fi spus: „Văd că transmiteţi mutările maestrului Levinson“.

Americanul se întoarse spre ea şi-i spuse furios:

— Înregistrez ce-mi place şi pe cine-mi place.

Apoi se ridică şi plecă în celălalt colţ al balconului, unde se aşeză pe o treaptă a scării, aşa cum făcuse şi Trude. Aceasta din urmă mai rămase o vreme pe locul ei, dusă pe gînduri şi cu un surîs fluturîndu-i în jurul buzelor. Pe urmă se ridică şi ieşi pe uşa din spate a balconului. Corespondenta lui „Der Abend“ nu se căţără însă pe scăriţa ce ducea sub cupolă, aşa cum făcuse corespondentul lui „Cronaca degli scacchi“, ci coborî scara pînă la uşa pe care se afla un carton cu menţiunea „Biroul presei“.

La cîteva minute după Trude Hartmann sosi şi Dinu Romanescu, care-i spuse încă înainte de a închide uşa:

— Am veşti interesante.

...Pentru a vedea ce veşti aducea prietenul nostru Dinu Romanescu şi cît de interesante sînt ele, trebuie să-i urmărim activitatea din această dimineaţă; fiindcă nici Dinu Romanescu nu stătuse cu miinile în sîn şi — întocmai ca şi colegii săi Nardi din Milano şi Hartmann din Berlin — îşi îndeplinise misiunea ce i se încredinţase la consfătuirea din seara precedentă.

Plecînd de acasă, reporterul se dusese drept la Palatul Radioteleviziunii, unde avea cîţiva prieteni, colegi de breaslă, care lucrau la emisiunile de radioreportaj. După ce explică scopul vizitei sale, care stîrni oarecare nedumerire, Dinu Romanescu fu condus la ultimul etaj al palatului şi prezentat unui inginer destul de tînăr, dar despre care i se spusese că e foarte priceput. Aici, explică din nou ce voia.

— Îmi puteţi spune lungimea de undă? întrebă inginerul.

— Nu.

— Dar frecvenţa?

— Nici.

— Unde este situat postul emiţător?

— Nu ştiu.

— E vorba de o emisiune muzicală?

— Nu.

— Atunci vorbită.

— Nu. Nu e nici vorbită.

Tînărul inginer se uită cam curios la vizitatorul său. Dinu Romanescu se scărpină după ureche şi încercă să explice:

— E o emisiune cu anumite semnale. Aparatul de recepţie funcţionează ca... ca un... radiotelegraf. Da, chiar aşa spunea Nardi, ca un radiotelegraf. Are şaizeci şi patru de căsuţe, albe şi negre, împărţite ca o tablă de şah. Siguri nu sîntem, dar probabil că semnalele fac să apară puncte luminoase pe pătrăţelele acestea.

Fiindcă inginerul continua să se uite în acelaşi fel la el, Dinu izbucni:

— Dacă amicul meu Filippo Nardi ar fi aici, ar şti să-ţi explice. El e priceput în de-alde astea, nu ageamiu ca mine.

— Cine e Filippo Nardi? întrebă inginerul.

— Asta e o altă chestiune, făcu reporterul. Crezi că mă poţi ajuta?

Inginerul dădu din umeri:

— Indicaţiile pe care mi le dai dumneata sînt mai mult decît vagi.

După ce se gîndi o vreme, tehnicianul întrebă:

— Cunoşti construcţia aparatului de recepţie ? Spune-mi tot ce ştii despre această chestiune.

Căutînd să-şi amintească de observaţiile lui Filippo Nardi, reporterul explică, atît cît se pricepu, cum arată aparatul lui Martin Dacosta. Din nou vorbi despre tabla de şah de pe capac, de lipsa difuzorului şi nu uită să menţioneze transistorii, a căror prezenţă păru să intereseze foarte mult pe tînărul inginer. De asemenea, cînd Dinu Romanescu spuse că e probabil ca cineva să emită, în acelaşi fel, de aici din Bucureşti, inginerul se lumină la faţă :

— Cam din ce cartier ?

— Nu ştiu, răspunse reporterul.

Dar după ce se gîndi puţin, reveni asupra celor afirmate:

— Ba ştiu. De undeva din centru. Da, nu poate fi altfel. E probabil că emite chiar din Sala Colonadelor.

— Ei, zise atunci satisfăcut inginerul, acestea sînt într-adevăr indicaţii preţioase.

Cîteva minute după aceea, Dinu Romanescu se afla în faţa unor aparate cu multe butoane, pe care tehnicianul le răsucea, făcînd să oscileze diverse ace indicatoare. Din lămuririle pe care le căpătă, reporterul nu înţelese mare lucru, dar transcrise conştiincios în carnetul său termenii tehnici pe care-i folosea inginerul: detector de unde electromagnetice... impedanţa circuitului receptor... intensitatea radiaţiei detectate... captarea şi înregistrarea emisiunii...

— După descrierea pe care ai dat-o aparatului, îi spuse inginerul, nu poate fi vorba decît de unde scurte. Cu butonul acesta, continuă el, acţionez un condensator variabil pentru a acorda aparatul pe lungimea de undă pe care o căutăm...

— Să sperăm că o vom găsi, şopti reporterul.

Din aparat se auziră în clipa aceasta cîteva semnale: „Piip, pip, pip, piip..." Apoi o pauză, care i se păru reporterului că durează o veşnicie, şi din nou : „Pip, pip, piip, piip...".

Intre timp, tînărul inginer, despre care Dinu Romanescu se convinsese că era într-adevăr priceput pe cît îi fusese lăudat, începuse să minuiască butoanele altor aparate.

— Le fixez pe aceeaşi lungime de undă, explică el.

Reporterul nu înţelese de ce era nevoie să mai fixeze şi alte aparate pe respectiva lungime de undă, nu înţelese nici de ce inginerul chemă la telefon Clujul şi rugă pe un coleg de-al său de acolo să fixeze un aparat pe aceeaşi lungime de undă, dar peste două ore părăsea clădirea avînd notate, pe carnetul său, următoarele indicaţii date de inginer:

1. Pe lungimea de undă de 18,75 de metri, respectiv pe o frecventă de 16.000 de kilocicli, două posturi diferite emit semnale lungi şi scurte, dispuse probabil după un cod.

2. Emisiunile celor două posturi sînt alternative, după emisiunea unuia dintre posturi, urmează cea a celuilalt.

3. Postul mai apropiat emite totdeauna după o pauză mai mare decît cel depărtat.

4. Este posibil ca semnalele să se transforme în semnale optice.

5. Unul din posturi este foarte apropiat, chiar în centrul orașului. Celălalt este situat în direcția vest—nord-vest, la aproximativ 1.500 de kilometri.

Aceste cinci puncte, însemnate în carnetul lui de reporter și subliniate de cîte două ori, l-au îndreptățit pe Dinu Romanescu să-i spună colegei sale Trude Hartmann că are vești interesante.

Despre Anton Ciuperceanu, ultimul dintre cei patru participanți la consfătuirea din seara precedentă, nu se poate spune că a avut în dimineața aceasta îndeletniciri la fel de neobișnuite ca prietenii săi din presă. Secretarul federației noastre de șah și-a petrecut jumătate din dimineață în Sala Colonadelor, cu cronometrul în mînă, notînd cu aceeași conștiinciozitate timpul de gîndire al lui Martin Dacosta.

Cealaltă jumătate a dimineții, Anton Ciuperceanu și-o petrecu în biroul său de la federația de șah, de unde ceruse o convorbire telefonică urgentă cu Amsterdam. Legătura îi fu dată pe la prînz și dură mai mult de o oră. O convorbire atît de lungă cu Amsterdam costă foarte mult, dar Ciuperceanu avea dezlegarea președintelui federației noastre și trebuia să-i facă profesorului Roland Despreux, președinte al Federației internaționale de șah, unele comunicări ce nu sufereau amînare.

CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA

Unde Trude Hartmann vorbește despre o nuvelă a lui Ștefan Zweig

— Prietena noastră Trude Hartmann, spuse Ciuperceanu, și-a îndeplinit cu multă abilitate misiunea încredințată. Acum sîntem siguri că Jeffrey Miller este cel care transmite mutările făcute de partenerii lui Dacosta.

— Numai colega Hartmann putea îndeplini această misiune, remarcă Dinu Romanescu. Pe mine, Miller mă cunoștea din noaptea de la barul „Continental". Dumneata ești deocheat pentru ei de cînd le-ai respins încercarea de mituire, iar Filippo Nardi a fost surprins cu aparatul în mînă și s-a bătut cu Dacosta. Numai Trude Hartmann mai rămăsese...

Reporterul se lăsă pe spatele fotoliului în care stătea și-și întinse picioarele după obiceiul lui :

— Mi-a făcut o deosebită plăcere, adăugă el privind visător în tavan, să-l văd pe maestrul Martin Dacosta cu brațul scrîntit în eșarfă.

— Din păcate, remarcă Anton Ciuperceanu, ca să mute piesele pe tabla de șah e de ajuns o singură mînă.

Trude Hartmann își consultă ceasul :

— Unde e Nardi ? E trecut de ora șapte.

— E în baie, spuse calm Dinu Romanescu.

— ? ! ?

— Da, continuă el, și-a amenajat în baia lui de la hotel o cameră obscură și developează filmele făcute azi dimineață. Mi-a spus că a luat peste o sută de fotografii.

Cîteva clipe după aceea, cel despre care se vorbea deschise ușa și pătrunse în birou :

— Vă rog să mă scuzați că am întîrziat, dar nu m-am putut opri să nu trec pe la sala turneului, ca să iau rezultatele rundei a unsprezecea. Cerednikov a remizat cu Agostini ! A fost o partidă „tare", o luptă strînsă și frumoasă, demnă într-adevăr de mari maeștri internaționali.

— Și Dacosta ? întrebă Ciuperceanu cu jumătate de gură.

Noul sosit dădu din umeri fără să răspundă și secretarul federației își dădu seama că pusese o întrebare inutilă.

— Prin urmare, zise cu amărăciune, Dacosta a preluat conducerea clasamentului. Mari maeștri internaționali, personalități șahiste eminente, talente pline de vigoare și cu o mare putere de calculare a variantelor, șahiști deosebit de înzestrați nu pot face nimic în fața acestui aventurier, a acestui trișor. Oamenii aceștia, animați de sportivitate și onestitate, luptă cu fermitate și dîrzenie, cu optimism și încredere în forțele lor, fac partide variate, combinații interesante, folosesc tactici ingenioase..., dar toate astea se lovesc de jocul lui Dacosta ca de un perete de granit. Jocul lui Dacosta ? Acest om profund necinstit, acest trișor...

Ciuperceanu se opri ; de indignare, i se pusese parcă un nod în gît, care-l împiedica să mai vorbească.

— E timpul să punem capăt acestei sinistre escrocherii, încheie el încruntîndu-se.

Cu o mișcare iute, Filippo Nardi desfăcu fermoarul servietei sale și scoase cîteva fotografii. Ceilalți se apropiară curioși.

— N-am reușit, spuse ziaristul milanez, să obțin decît două fotografii care să ne intereseze, deși am stricat peste o sută de clișee. Dar aceste două fotografii, și mai ales una dintre ele, merită osteneala.

Le întinse fotografia respectivă:

— De fapt, zise, e numai un fragment mărit de șaisprezece ori. Se vede aici mai mult de jumătate din tabla de șah desenată pe aparatul lui Dacosta. Iată și cele două puncte luminoase. Se văd destul de clar pe coloana a treia din dreapta.

— La ce oră ai luat această fotografie? întrebă Ciuperceanu.

Nardi întoarse cartonul și citi însemnarea de pe spate:

— Aproximativ la ora zece și douăzeci și cinci de minute.

Ciuperceanu își scoase carnetul pe care notase mișcările lui Dacosta în partida cu Levinson din dimineața aceasta. După fiecare mutare, erau însemnate două cifre, reprezentînd timpul de gîndire față de mișcarea precedentă și ora exactă la care fusese făcută mutarea:

— Ora zece, douăzeci și patru de minute și patruzeci și cinci de secunde: Dacosta mută pionul din f2 în f4.

— Exact! sări Nardi bătînd cu latul palmei peste fotografie. Se vede clar! Cele două puncte luminoase sînt în căsuțele f2 și f4.

— Iată, zise Dinu Romanescu, o dovadă palpabilă a faptului că jocul lui Dacosta nu este altceva decît o escrocherie, o mare escrocherie.

— Pariez, făcu Trude adresîndu-se lui Nardi, că azi dimineață Jeffrey Miller ar fi dat mult să știe ce tot scrii în carnet. Dacă ar fi văzut că notezi pur și simplu orele și minutele la care faci fiecare grup de fotografii, ar fi rămas foarte dezamăgit.

— De dimineață, remarcă Nardi zîmbindu-i lui Ciuperceanu, înainte de a porni la... desfășurarea operațiilor, mi-am potrivit ceasul după cronometrul federației de șah. De aceea am putut stabili cu destulă exactitate mutarea căreia îi corespunde fotografia respectivă. Din păcate, numai două fotografii ne pot folosi. Din celelalte, unele nu prezintă decît un colț al aparatului lui Dacosta, restul fiind acoperit de spatele „maestrului" sau de eșarfa în care-și ține brațul. Altele sînt luate cînd aparatul trustului din Cincinnati nu funcționa sau, mai bine zis, cînd punctele luminoase nu se aflau pe ecran.

— Partenerul lui Dacosta, întrebă Trude Hartmann, nu poate vedea aceste puncte în timpul desfășurării partidei?

— Cred că nu, zise gînditor Nardi. Ar fi prea imprudent pentru escroci. Probabil că plasticul translucid prezintă unele striuri, care fac ca punctele să fie văzute numai cînd privirea cade aproximativ vertical pe ecran. Sistemul este destul de simplu și nu prezintă nici o dificultate pentru o întreprindere a lui „General Electronic". Aceste două fotografii, în care se văd punctele luminoase, sînt luate dintr-o încăpere situată sub bolta sălii, de unde obiectivul aparatului meu fotografic a căzut aproape vertical pe suprafața ecranului.

— Mai trebuie să ţinem seamă de un lucru, interveni Dinu Romanescu. Un jucător de şah nu-şi poate permite, în timpul unei partide, să privească prea mult în jurul lui, mai ales cînd are ca adversar pe un Dacosta. Eu cred că partenerii escrocului n-ar fi observat aceste puncte luminoase chiar dacă de pe locul lor ar fi fost vizibile.

— Prin urmare, spuse Nardi, ştim sigur că Dacosta primeşte indicaţii prin radio, fotografiile dovedesc aceasta. Ştim, de asemenea, aproape sigur, că Jeffrey Miller transmite din sală mutările adversarilor lui Dacosta. „Geamantanul" lui dispune probabil de o antenă specială cu proprietăţi deosebite. Observaţiile colegei Hartmann sînt, în privinţa asta, edificatoare. Dar n-am aflat încă rezultatul cercetărilor întreprinse de Dinu Romanescu.

Filippo Nardi venise tîrziu şi nu aflase încă cele cinci concluzii la care ajunsese inginerul de la Palatul Radioteleviziunii. Dinu Romanescu scoase din buzunar carnetul de notiţe şi-i traduse colegului său din Milano textul.

— In fond, încheie el, mijloacele tehnice ne-au dezvăluit numai amănunte. In rest, nu fac decît să confirme ceea ce ştiam sau ceea ce bănuiam. Acum ştim şi pe ce lungime de undă lucrează amicii noştri Dacosta şi Miller, iar urechile mele au avut cinstea să asculte şi semnalul acustic al aparatelor.

— Cred că n-ai dreptate, spuse Ciuperceanu liniştit.

— Cum adică? Crezi că n-am auzit...?

— Nu pun la îndoială faptul că ai auzit semnalele. Dar asta e mai puţin important pentru noi. Cred că n-ai dreptate cînd spui că mijloacele tehnice nu ne-au dezvăluit decît amănunte. In notele dumitale este un fapt nou, care poate fi de cea mai mare însemnătate.

— Te referi la ultimul punct din însemnările colegului Romanescu? întrebă Trude Hartmann.

— Da.

Dinu scoase blocnotesul şi citi: „Unul din posturi este foarte apropiat, chiar în centrul oraşului. Celălalt este situat în direcţia vest — nord-vest, la aproximativ 1.500 de kilometri".

Secretarul federaţiei de şah luă o linie gradată de pe biroul său şi se apropie de peretele pe care se afla o hartă mare a Europei. Localităţile unde se ţineau anul acesta turnee de şah mai importante aveau înfipte cîte un steguleţ. Un asemenea steguleţ avea şi oraşul Bucureşti, unde se disputa acum „turneul de primăvară", şi un altul se afla la Amsterdam, unde peste cîteva săptămîni avea să înceapă turneul candidaţilor. Pe fiecare dintre ele erau însemnate datele între care urmau să se ţină competiţiile.

— Scara hărţii, zise Ciuperceanu, este 1 : 6.000.000. Unui centimetru de pe hartă îi corespund deci şaizeci de kilometri. O mie cinci sute de kilometri fac, după o socoteală destul de simplă, douăzeci şi cinci de centimetri.

Puse linia pe hartă, apoi :

— In direcţia vest — nord-vest, cifra 25 de pe linia noastră se situează cam între Montblanc şi un punct la sud de Strasbourg.

— In ce ţară ? întrebă Trude

— E greu de spus. Inginerul Radioteleviziunii n-a dat o cifră chiar exactă, a menţionat că postul este situat la aproximativ o mie cinci sute de kilometri. Or, în direcţia indicată, la distanţa aproximativă, este, după cum se poate vedea, regiunea punctului de graniţă a trei ţări : Elveţia, Franţa şi Italia. De asemenea, poate fi şi în Germania occidentală.

— Eu sper totuşi că nu e Italia, spuse Filippo Nardi şi zîmbi. Montblanc, adăugă el, e situat la mai puţin de două sute de kilometri de oraşul meu natal, Milano. Aş prefera ca escrocii să-şi fi ales ca bîrlog altă ţară.

— Vedem deci, continuă Ciuperceanu, că vizita lui Dinu Romanescu de azi dimineaţă ne-a adus prima indicaţie despre misteriosul şahist — sau poate ar trebui să folosesc pluralul şi să spun : misterioşii şahişti —, despre care pînă acum nu ştiam nimic. Nici acum nu sîntem prea avansaţi în această privinţă, dar cel puţin i-am delimitat geografic.

— In fond, făcu Trude, despre el... sau despre ei, nu ştim nici acum mai mult decît ştiam ieri sau alaltăieri. Am descoperit numai mijloacele pe care le folosesc escrocii, dar fondul escrocheriei a rămas pentru noi complet necunoscut.

— Din păcate, o sprijini Ciuperceanu, asta e realitatea, trista realitate. Undeva între Montblanc şi Strasbourg se ascunde o taină împotriva căreia ne-am dovedit pînă acum neputincioşi.

O clipă domni tăcere, după care Filippo Nardi spuse gînditor :

— Am impresia că ceva ne scapă totuşi, că soluţia nu trebuie căutată la o mie cinci sute de kilometri în direcţia vest — nord-vest, ci se găseşte aici, la Bucureşti. In definitiv, Dacosta aici joacă...

— Am studiat, zise Ciuperceanu, în amănunt jocul lui Dacosta. De unsprezece runde nu fac altceva decît să studiez jocul lui. Cred că aş fi în stare să reproduc fără greşeală toate cele unsprezece partide pe care le-a jucat pînă acum în „turneul de primăvară".

— Ai ajuns la vreo concluzie ? Vreau să zic, la altă concluzie decît cea la care ajunge un ziarist care urmăreşte jocul pentru a scrie o cro-

nică în ziarul său sau la care ajunge un simplu amator care se interesează de desfăşurarea turneului...

— Inţeleg ce vrei să spui. Am urmărit jocul lui Dacosta, într-adevăr, de pe cu totul alte poziţii decît voi sau decît un spectator oarecare. L-am urmărit avînd siguranţa că Dacosta joacă necinstit, că trişează. Ştiam, fireşte, că nu poate utiliza aceleaşi mijloace ca la o partidă de pocher sau la zaruri. La aceste jocuri, măsluitorul nu face altceva decît să dea o mînă de ajutor norocului. La şah însă nu există noroc.

— Foarte logic, remarcă Trude şi lui Ciuperceanu i se păru din nou că distinge în vocea fetei bine cunoscuta nuanţă de ironie.

— Unele partide ale lui Dacosta, continuă el fără să ia în seamă întreruperea, se desfăşoară după cele mai clasice principii. In runda a cincea, de exemplu, în partida cu maestrul Heinrich Hildebrandt, jocul lui Dacosta a fost foarte simplu, bazat pe obţinerea avantajului poziţional, un joc dovedind o solidă pregătire teoretică.

— Pregătire teoretică ?! se miră Dinu Romanescu. Pînă acum trei ani, Dick Martin nici nu ştia cum se mută un pion!

— Nu vorbesc de Dick Martin, răspunse Ciuperceanu liniştit, ci de jocul lui, de jocul maestrului internaţional Martin Dacosta. In timpul desfăşurării partidei cu maestrul Hildebrandt, aveam tot timpul impresia că Dacosta, înzestrat cu o memorie excepţională, reeditează o partidă jucată de mult, una dintre partidele aşa-zise clasice. Gîndul acesta nu-mi dădea pace şi mi-am pierdut o noapte întreagă cercetînd cărţile de specialitate din biblioteca federaţiei.

— Şi rezultatul... ?

— Partida dintre maeştrii Dacosta şi Hildebrandt este reeditarea uneia dintre celebrele partide jucate în 1936, la Nottingham, între Botvinik şi Fine, continuînd cu o variantă folosită în 1949, la al XVII-lea campionat al Uniunii Sovietice, în partida dintre Kotov şi Furman.

Trude începu să rîdă :

— Aţi citit „Jucătorul de şah“ de Ştefan Zweig * ?

Dinu Romanescu clătină capul negativ.

— Eroul cărţii, ţinut prizonier multă vreme de către nazişti, a avut ca singură lectură o carte în care se reproduceau partide celebre de şah. A citit de atîtea ori cartea, încît a învăţat partidele pe dinafară, devenind imbatabil în poziţiile respective.

— In partida cu maestrul Hildebrandt, zise Ciuperceanu, l-am asemuit adesea pe Dacosta cu eroul lui Zweig. Avea în jocul său un fel de... un fel de automatism. In alte partide, Dacosta a jucat însă cu

* Această povestire a fost publicată în nr. 47 al colecţiei noastre (n.r.).

totul altfel, folosind atacuri neașteptate, poziții extrem de complicate, care necesită calcularea unui mare număr de variante, lovea pe adversar prin surpriză, acolo unde se aștepta mai puțin, și-l deruta. De fapt, acesta este ceea ce dumneavoastră, cronicarii, numiți „stilul Dacosta".

— Atunci, făcu Trude, cum rămîne cu automatismul ?

— Oricît ar părea de ciudat, n-am putut scăpa o clipă de impresia că un fel de automatism există și în cea mai surprinzătoare mișcare a lui Dacosta. Nu știu dacă automatism e aici cuvîntul cel mai potrivit, dar v-ați gîndit vreodată la faptul că pentru cea mai neașteptată mutare Dacosta nu se gîndește mai mult decît pentru cea mai simplă, decît pentru răspunsul firesc, normal, la avansarea unui pion de la începutul partidei ?

— Dacosta nu gîndește, interveni Dinu Romanescu. Acest lucru este stabilit în afară de orice îndoială.

— Dar nu vorbesc de Dacosta, se enervă Ciuperceanu. De fapt, Dacosta nici nu există. Ca persoană fizică avem de-a face cu un escroc pe nume Dick Martin. Eu încercam să analizez jocul unui șahist — sau al unor șahiști — situați la o mie cinci sute de kilometri și care participă la „turneul de primăvară" sub pseudonimul Dacosta.

Dîndu-și seama că ridicase tonul, secretarul federației adăugă mai potolit și nu fără amărăciune :

— După cum vedeți, această încercare de analiză nu ne duce prea departe. Trude Hartmann are dreptate : despre fondul așa-zisului „mister Dacosta" știm și astăzi tot atît cît știam și la începutul turneului.

Din nou tăcură cîtva timp. Anton Ciuperceanu luă de pe birou hîrtia pe care Nardi însemnase clasamentul turneului. În frunte se afla Dacosta, cu unsprezece puncte. Cerednikov și Agostini, care remizaseră, ocupau locurile următoare, primul cu zece puncte și jumătate și celălalt cu zece puncte. Pe locurile patru, cinci și șase se aflau Levinson, Ursu și Johannson, cu respectiv opt puncte și jumătate, șapte puncte și șase puncte și jumătate. Sperlinger și Macpherson își împărțeau locurile șapte și opt la egalitate de puncte.

— Cerednikov, remarcă gînditor secretarul federației, n-a suferit nici o înfrîngere. A pierdut o jumătate de punct remizînd cu Agostini, după o partidă splendidă. Nici maestrul italian n-a pierdut pînă acum vreo partidă ; el a remizat cu Cerednikov și cu Victor Ursu, trebuind astfel să se mulțumească, deocamdată, cu locul trei în clasament.

— Mîine, zise Nardi, Baldassare Agostini înfruntă pe Dacosta. Iar poimîine, în ultima rundă, cu Dacosta joacă maestrul Cerednikov. Șahiștii din toată lumea așteaptă această întîlnire.

— Mi-e teamă, zise Ciuperceanu încet, că șahiștii din toată lumea vor avea o dezamăgire. Fiindcă nici mîine și nici poimîine Dacosta nu va juca nici cu Agostini și nici cu altcineva. E timpul să punem capăt acestei escrocherii.

•

CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA

Unde vedem ce rugăminte ciudată formulează corespondentul Nardi din Milano

In lunga convorbire telefonică avută cu Amsterdam, Anton Ciuperceanu adusese la cunoștința profesorului Roland Despreux faptele noi ce se produseseră și care arătau, în afară de orice îndoială, că Martin Dacosta joacă necinstit.

— Vă dau mînă liberă, îi spusese profesorul. Hotărîrea pe care o veți lua, împreună cu juriul internațional al concursului, va găsi aprobarea deplină a federației internaționale.

— Această hotărîre nu poate fi decît una singură, domnule profesor: eliminarea lui Dacosta din turneu.

— Oricare ar fi soluția, ea trebuie neîntîrziat pusă în aplicare. Dacosta nu poate fi lăsat să mai joace.

— Vă este, fără îndoială, cunoscut că o asemenea hotărîre a juriului va stîrni senzație în lumea șahului și vii proteste din partea anumitor cercuri. Trebuie să ne așteptăm și la o susținută campanie de presă. Dacosta și Miller au făcut în acest sens mai mult decît aluzii. Nu putem încă prevedea proporțiile pe care le va lua această afacere. Nu putem prevedea, din păcate, nici urmările ei, care ar putea fi foarte dăunătoare pentru întreaga mișcare șahistă.

De la celălalt capăt al firului nu veni nici un răspuns.

— Alo ! strigă Ciuperceanu. Mă auziți, domnule profesor ?

— Da, vă aud foarte bine. Înțeleg ceea ce vreți să spuneți. Aveți perfectă dreptate, lucrurile stau întocmai așa cum le-ați expus. Din păcate, nu avem altă soluție. Nu putem lăsa ca vechiul și ingeniosul joc al șahului, care pentru noi reprezintă o idee plină de noblețe, să fie întinat de o bandă de escroci. Onestitatea este o condiție de bază în orice întrecere sportivă și turneele șahiste nu fac nicidecum excepție.

Profesorul Despreux făcu o pauză și, cu ochii minții, Ciuperceanu parcă-l vedea frămîntîndu-și nasturele de la haină.

După cîteva clipe se auzi iar glasul președintelui federației internaționale, acum mai liniștit:

— Oricare ar fi prețul și oricît de dureroase vor fi pentru noi urmările, trebuie să procedăm cu onestitate și corectitudine, așa cum ne dictează conștiința și dragostea comună pentru jocul de șah. Am în dumneavoastră cea mai deplină încredere și — repet — hotărîrea pe care o veți lua va găsi aprobarea deplină a federației internaționale.

Cu aceasta, convorbirea cu Amsterdam, care durase mai mult de o oră, luă sfîrșit.

Seara, după ce se despărți de prietenii săi, Anton Ciuperceanu se duse la Sala Colonadelor, unde avea întîlnire cu președintele federației noastre de șah. Il găsi împreună cu Stanislas Snyatkovski, președintele juriului internațional al concursului. Ciuperceanu expuse încă o dată faptele, enumeră dovezile adunate de Trude Hartmann și de Dinu Romanescu, arătă cele două fotografii făcute dimineața de Filippo Nardi.

Toate acestea stîrniră indignarea celor doi și președintele federației noastre de șah îi ceru scuze lui Ciuperceanu pentru faptul că, în urmă cu cîteva zile, primise cu atîta scepticism părerea că Dacosta joacă necinstit

Stanislas Snyatkovski fu de părere să fie convocați, chiar acum, noaptea, membrii juriului și să se decidă eliminarea lui Martin Dacosta din competiție. Dar Anton Ciuperceanu făcu o altă propunere: președintele juriului internațional să se ducă a doua zi dimineața, înainte de începerea partidelor din runda a douăsprezecea, la Martin Dacosta, să-i arate dovezile adunate și să-i ceară să se retragă singur din competiție.

— In felul acesta, încheie el, vom asigura desfășurarea corectă și în bune condiții a turneului și vom evita deocamdată atacurile la adresa noastră. Ulterior, vom pune la dispoziția profesorului Roland Despreux materialul doveditor și sînt sigur că federația internațională va decide excluderea lui Martin Dacosta de la toate competițiile, excluderea lui din viața șahistă internațională.

Ceilalți fură de acord cu propunerea. Inainte de a se despărți, hotărîră ca deocamdată să nu încunoștințeze presa, urmînd ca aceasta să se facă după festivitatea de închidere a turneului.

— Trude Hartmann de la „Der Abend" și Filippo Nardi de la „Cronaca degli scacchi", spuse în încheiere Ciuperceanu, vor înțelege motivele noastre și deocamdată vor păstra taina. Ceilalți nu știu încă nimic.

A doua zi dimineața, Anton Ciuperceanu sosi încă de la ora nouă la biroul presei, ca să aștepte rezultatul demersului ce urma să-l întreprindă președintele juriului pe lîngă Martin Dacosta.

Pe la nouă și jumătate sosi Trude Hartmann:

— Noi, cei de la etajul al doilea, am avut o noapte agitată, anunță ea.

— Dar ce s-a întîmplat? întrebă Ciuperceanu, mai mult din politețe.

— Domnii Dacosta și Miller au venit, ca niciodată, mai devreme, adică pe la orele două. Cîteva minute după aceea, Dacosta a ieșit în goană, strigînd că în camera lui s-a introdus un spărgător.

Ciuperceanu deveni atent:

— A fost prins?

— Nu. Funcționarul de la poartă, pe care mi l-am făcut prieten, mi-a spus că personalul hotelului a întreprins cercetări fără să descopere însă ceva. Dacosta lăsase ușa de la balcon deschisă, vîntul a mișcat-o probabil și i s-o fi părut că cineva a intrat. De altfel, însuși Dacosta a declarat că nu i-a dispărut nimic. Băuse însă, ca de obicei, și a făcut mare tapaj.

— Și Jeffrey Miller?

— Portarul mi-a spus că Miller era atît de beat, încît atunci cînd a intrat în cameră a căzut pe o canapea și a adormit buștean.

Stanislas Snyatkovski, președintele juriului internațional, deschise ușa și-i făcu semn lui Ciuperceanu că vrea să-i vorbească. Acesta se scuză față de Trude și ieși pe culoar.

— Escrocul refuză să se retragă de bună voie, spuse Snyatkovski. La un moment dat credeam că-și face bagajele și pleacă. Probele aduse de dumneata au băgat frica în el. Dar pe urmă a intervenit secretarul lui.

— Jeffrey Miller?

— Da, mi se pare că așa îl cheamă. Acest Miller mi-a spus că lui Dacosta nici nu-i trece prin minte să se retragă de bună voie din competiție, iar dacă juriul va decide eliminarea lui, se va dezlănțui un scandal enorm. M-a amenințat cu niște prieteni influenți pe care-i are, cu o campanie de presă și cu scindarea mișcării șahiste internaționale în două tabere.

Ciuperceanu clătină capul. Cunoștea mai bine ca oricine argumentele celor doi escroci.

Stanislas Snyatkovski îl luă de braț și-l duse spre biroul unde lucra juriul :

— Ceilalți membri sosesc abia pe la ora zece. Vom amîna cu o jumătate de oră începerea partidelor din runda o douăsprezecea, ca să ne putem întruni spre a discuta cazul Dacosta.

Cîteva minute mai tîrziu, secretarul federației aducea la cunoștință prietenilor săi — Filippo Nardi și Dinu Romanescu sosiseră între timp — rezultatul negativ al demersului întreprins de Stanislas Snyatkovski și faptul că juriul se va întruni spre a decide eliminarea lui Dacosta din turneu.

— Partidele de astăzi vor începe cu o jumătate de oră mai tîrziu, încheie el.

Filippo Nardi își frecă gînditor bărbia :

— Am o rugăminte, se adresă el lui Ciuperceanu. Să nu amînați începerea partidelor de astăzi.

Secretarul federației îl privi mirat :

— Nu înțeleg... Juriul se întrunește abia la ora zece și expunerea faptelor necesită un oarecare timp. Probabil că membrii juriului vor voi să vadă și fotografiile făcute de dumneata.

— Puteți oricînd întrerupe partida de la masa la care va juca Dacosta.

— Nu se obișnuiește... și apoi nu înțeleg rațiunea acestei rugăminți a dumitale. Nu uita că Dacosta urmează să joace astăzi cu maestrul Agostini. Nu vrei să-l scutești pe compatriotul dumitale de o înfringere ?

— Lasă-i să înceapă partida.

Tonul lui Nardi deveni rugător :

— Să joace măcar o jumătate de ceas. Lasă-i să facă numai primele cinci sau șase mutări.

Ciuperceanu nu știa ce să răspundă. Nu putea înțelege nici în ruptul capului motivele care-l făceau pe corespondentul lui „Cronaca degli scacchi" să-i adreseze o rugăminte atît de ciudată.

— Nu-l poți refuza pe Nardi, interveni Trude Hartmann în favoarea colegului ei milanez. Nu trebuie să uităm că a adus o contribuție foarte importantă la demascarea celor doi escroci.

— Lui Nardi, spuse și Dinu Romanescu, îi datorăm primele informații despre aparatul construit de G.E.O. din Cincinnati și tot el este autorul fotografiilor ; în fond, aceste două fotografii constituie singura noastră dovadă concretă, fiindcă aparatele sînt în mîna escrocilor, iar undele radiofonice zboară prin aer și nu pot fi puse la dosar.

— Bine, se hotărî Ciuperceanu. Mă duc să vorbesc cu președintele juriului. Cred că ședința n-a început încă. Poate voi reuși să-i conving.

Din prag se întoarse și privi gînditor la corespondentul italian:

— Vă mărturisesc însă că nu pot pricepe de loc rațiunea care-l împinge pe prietenul nostru Filippo Nardi la asemenea rugăminte.

Pe Stanislas Snyatkovski îl găsi într-o discuție aprinsă cu președintele federației și cu doi membri ai juriului internațional. Aceștia din urmă sprijiniră cererea lui Ciuperceanu:

— Orice am decide, spuse unul dintre ei, partidele nu trebuie amînate nici măcar cu o jumătate de oră. Turneul trebuie să se desfășoare conform normelor stabilite și regulamentului concursurilor internaționale. După ce vom lua decizia noastră, toate partidele jucate de Martin Dacosta se anulează de drept.

Așa se face că în dimineața de 27 martie, la ora zece, ca de obicei, partidele rundei a douăsprezecea începură la toate cele șapte mese ale turneului. Nici cei trei mii de spectatori din sală și nici maeștrii care se înfruntau în fața tablelor de șah nu știau ce frămîntare era în timpul acesta la biroul presei și mai ales în încăperea rezervată ședințelor juriului internațional.

— Să mergem în sală, spuse Filippo Nardi după ce-și consultă ceasul.

— Prefer să rămîn aici, făcu Dinu Romanescu și-și întinse picioarele. Sînt sătul pînă peste cap de mutra „maestrului" Dacosta.

— Eu te sfătuiesc să vii totuși în sală.

Nardi se uită la el dintr-o parte și zîmbi cu gura pînă la urechi.

— Astăzi, adăugă, vom avea, dacă nu mă înșel, un spectacol cu totul diferit de cele cu care ne-am obișnuit în primele unsprezece runde.

Apoi, corespondentul lui „Cronaca degli scacchi" îi făcu colegului și prietenului său, Dinu Romanescu, cu ochiul, așa cum procedase și în urmă cu două zile, cînd pretinsese că, intrînd în camera lui Dacosta, uitase să bată la ușă...

CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA

Unde se vede că Filippo Nardi obișnuiește să-și plătească datoriile

Anton Ciuperceanu se așeză și el la masa presei, împreună cu ceilalți. Din obișnuință, scoase cronometrul și-l puse în fața sa. La masa juriului se aflau numai doi membri, ceea ce era minimul permis de

regulament. Ceilalți se aflau în ședință, discutînd ceea ce ei numeau „cazul Dacosta". O ședință care se arăta a fi foarte furtunoasă și care, în pofida prevederilor președintelui Stanislas Snyatkovski, urma să se prelungească mult peste jumătatea de oră preconizată.

Cele șapte partide începură cîteva minute după ora zece.

Ciuperceanu nu se uita la jucători, ci urmărea tabelele semnalizatoare, în special cea de la masa a cincea, unde juca maestrul Agostini cu Dacosta.

In schimb, Dinu Romanescu evita tocmai masa a cincea. Privirea lui aluneca, pe rînd, la maestrul Johannson, care mesteca nelipsitele lui bomboane cu mentă, apoi la masa unde maestrul Cerednikov se juca cu creionul înaintea maestrului Levinson, cu fruntea sprijinită în palmă, pe urmă la maestrul Victor Ursu, care din cînd în cînd își scotea ochelarii fumurii și-i ștergea cu un gest mecanic, probabil fără să-și dea seama ce face.

Trude Hartmann scosese o tablă mică de șah, de mărimea unui portvizit, din piele, cu marginile imprimate în motive venețiene, și muta pe ea niște figuri minuscule din fildeș. Lui Ciuperceanu îi fu de ajuns o privire ca să-și dea seama că ziarista berlineză reproducea mutările ce se făceau la masa a cincea de către Baldassare Agostini și Martin Dacosta.

Primele mișcări fură destul de repezi și de o parte și de cealaltă. Dacosta, cu albele, începu 1. e2-e4 și primi răspunsul e7-e5, după care mută 2. Cg1-f3, cu răspunsul Cb8-c6. Următoarele trei mișcări se succedară destul de rapid: 3. Nf1-b5, a7-a6. 4. Nb5-a4, d7-d6. 5. d2-d4, b7-b5.

— Partida spaniolă, îi șopti Ciuperceanu Trudei. Partida spaniolă după cele mai clasice reguli ale ei.

Fata dădu din cap aprobator.

Continuarea partidei îi dădu dreptate secretarului federației noastre de șah. Dacosta mută: 6. Na4-b3 și primi prompt răspunsul Cc6×d4. Prin urmare, negrul forța schimbul. Mutarea normală a albului se lăsă totuși așteptată.

Dacosta începu să dea semne de neliniște. Se tot foia pe scaun și-și trecea nervos mîna prin păr. Deschise cutia de lemn cu țigări de foi și scoase una, dar uită s-o aprindă și o lăsă pe masă. În sfîrșit, se decise: 7. Cf3×d4. Agostini răspunse imediat: e5×d4.

Toate cele șapte mișcări, împreună cu răspunsurile lor, nu duraseră mai mult de douăzeci de minute. Acest fapt nu stîrni nici un fel

de nedumerire, deoarece între marii maeştri internaţionali, perfect cunoscători ai teoriei, era destul de obişnuit ca primele mutări să se facă într-un timp foarte scurt. Minutele cîştigate astfel devin extrem de preţioase către sfîrşitul partidei.

Inainte de mişcarea următoare, Dacosta se gîndi mai mult ca de obicei, iar nervozitatea lui păru să crească. Işi trecea tot mai des mîna prin păr şi Trudei i se păru că vede broboane de sudoare pe fruntea lui.

— O sută patruzeci de secunde, şopti Ciuperceanu cu ochii pe cadranul cronometrului. Nu s-a gîndit niciodată atita.

— O să se gîndească şi mai mult, murmură Nardi si lentilele ochelarilor săi sclipiră.

După o sută şaizeci de secunde de la mişcarea precedentă, albul mută 8. Dd1×d4.

In sală se produse rumoare. Toate manualele de şah precizează că pionul d4 nu trebuie luat în cazul acesta. Cei mai mulţi dintre spectatori erau convinşi că maestrul Martin Dacosta încearcă o inovaţie Nimănui nu i-a trecut prin minte că poate face o greşeală atît de elementară şi toţi aşteptau, captivaţi, urmarea partidei.

La început, maestrul Baldassare Agostini păru oarecum derutat şi-şi permise un timp mai lung de gîndire. Dar apoi se hotărî să răspundă conform regulilor teoretice: 8. c7-c5.

De data aceasta, Martin Dacosta nu se mai frămîntă atît de mult şi jucă: 9. Dd4-d5. In felul acesta, albul nu numai că-şi apăra dama, dar, aparent, ameninţa mat în f7 şi turnul din a8. Apărarea negrului e însă simplă şi Agostini jucă: 9. Ne8-c6. Dacosta dădu şah: 10. Dd5-c6+ şi negrul se apără 10. Ne6-d7.

Dacosta nu avea decît cîmpurile d5 şi b7, unde putea să-şi apere dama. Se gîndi mult şi nervozitatea lui creştea cu fiecare clipă.

— O sută şaizeci de secunde, anunţă Ciuperceanu şi simţi cum inima îi bate mai repede. Nu înţelegea încă limpede situaţia, era prea emoţionat ca să poată judeca la rece, dar îşi dădea seama că în jocul lui Dacosta a intervenit ceva nou, neobişnuit.

In sală se produse din nou rumoare şi unul dintre membrii juriului trebui să ceară publicului să facă linişte. Toţi membrii juriului veniseră şi se aşezaseră la masa ce le era rezervată. Cineva îi anunţase de neaşteptata desfăşurare a partidei Dacosta-Agostini şi şedinţa se întrerupsese.

La masa presei, Filippo Nardi se juca cu un tub mic, metalic, pe care-l învîrtea ca pe un titirez între degete. Ochelarii lui sclipeau, reflectînd o rază de lumină. Fără nici un motiv, corespondentul lui „Cronaca degli scacchi" îi făcu cu ochiul lui Dinu Romanescu, care începuse și el să se intereseze de partida ce se juca la masa a cincea.

Apoi, Filippo Nardi se aplecă înspre Trude Hartmann și cită din „Don Carlos": „Die schönen Tage von Aranjuez sind nun vorüber". Frumoasele zile din Aranjuez s-au terminat.

Trude păru să aprecieze faptul că Nardi, colegul ei milanez, îl citează pe Schiller în original, dar avea să înțeleagă oportunitatea citatului abia ceva mai tîrziu...

La masa a cincea, după aproape șase minute de gîndire, albul mută: 11. Dc6-d5 și primi prompt răspunsul: 11. c5-c4.

Pentru majoritatea zdrobitoare a spectatorilor deveni limpede că nebunul alb din b3 era iremediabil pierdut. Aici nu mai putea fi vorba de o variantă nouă în continuarea partidei spaniole, de un sacrificiu neașteptat, de una dintre acele mișcări surprinzătoare cu care Dacosta își derutase adversarii în multe partide jucate în primele unsprezece runde.

Se pare că, într-un tîrziu, Dacosta își dădu și el seama că piesa e pierdută. Intr-o partidă cu un mare maestru internațional de talia lui Baldassare Agostini, o piesă pierdută echivalează cu partida pierdută. Asupra acestei chestiuni nu mai încăpea nici un fel de îndoială.

Dacosta părea complet derutat. Nicicînd miile de spectatori din sală, între care se numărau foarte mulți admiratori ai jocului său original, nu l-au văzut atît de nervos. Nu mai rămăsese nimic din calmul său, țigara de foi fumega uitată pe marginea scrumierei, privirea îi aluneca, rătăcită, de la tabla de șah la cutiuța neagră a aparatului său, apoi la ceasul de control și din nou pe tablă. Scoase o batistă mare, cadrilată, cu care își șterse fruntea, apoi păru să ia subit o hotărîre. Se ridică și se apropie de masa juriului, unde spuse cîteva cuvinte lui Stanislas Snyatkovski, pe urmă părăsi estrada prin ușa laterală.

Cîteva minute mai tîrziu, cei de la masa presei aflară că maestrul Dacosta, fiind bolnav, nu putea continua partida și era nevoit să se retragă în camera sa de la hotel. Ceruse ca juriul să aprobe continuarea partidei după-amiază.

— Arăta într-adevăr ca un om bolnav, îi spuse președintele Snyatkovski lui Ciupercescu. Părea să aibă febră și asuda. Și-a uitat batista și țigările de foi pe masă.

— Aparatul de „înregistrat“ nu l-a uitat? întrebă Nardi continuînd să se joace cu tubuşorul lui argintiu.

— Părea într-adevăr bolnav, repetă gînditor Stanislas Snyatkovski.

O jumătate de oră după aceea, în încăperea unde funcţiona serviciul presei, Filippo Nardi le spuse prietenilor săi:

— „Maestrul“ nu are nevoie de doctor. Diagnosticul pot să-l pun eu.

— Ce vrei să spui cu asta? îl întrebă Trude.

Corespondentul lui „Cronaca degli scacchi“ vîrî două degete în buzunarul de la vestă, de unde scoase tubuşorul argintiu cu care se jucase în tot timpul partidei dintre Dacosta şi Agostini:

— Iată agentul patogen al maladiei lui Dacosta.

Trude Hartmann luă tubul în mînă. Avea cam mărimea unui mosoraş.

— „G.E.O.“, silabisi ea literele imprimate în partea de jos a tubului.

— Înţeleg! sări Dinu Romanescu luminîndu-se la faţă. Jucărioara asta provine din aparatul lui Dacosta.

— Ce perspicacitate! se prefăcu mirat Nardi, dar Dinu Romanescu nu se supără, ci, tolănindu-se în fotoliu, îşi întinse picioarele şi remarcă:

— Pentru mine a fost o adevărată desfătare să pot urmări evoluţia „maladiei“ pe faţa „maestrului“ Dacosta. Ai avut dreptate, un asemenea spectacol nu se poate vedea în fiecare zi.

Trude Hartmann întinse un deget acuzator către Nardi şi întrebă, cu prefăcută seriozitate, cam aşa cum îşi închipuia ea că ar face un judecător de instrucţie:

— Acuzat Nardi! Ce ai făcut în noaptea asta între orele unu şi două?

Intrînd în rol, corespondentul lui „Cronaca degli scacchi“ se gîndi puţin, apoi răspunse:

— Am stat pe balconul camerei mele de la hotel.

— Ce făceai acolo?

— Luam aer.

— Ce uşă se mai deschide în balconul respectiv?

— Uşa camerei marelui maestru internaţional Martin Dacosta.

— Îţi este cunoscut că noaptea asta, la orele două, maestrul de care vorbeai a reclamat că în camera sa s-ar fi introdus un hoţ?

Nardi şovăi, apoi spuse cu nevinovăţie:

— Cred că maestrul s-a înşelat. Înainte de a se întoarce de la cîrciumile pe care le frecventează împreună cu secretarul domniei sale, am fost şi eu în camera cu pricina, dar n-am văzut nici un hoţ.

Izbucniră cu toții în rîs.

Mai tîrziu, Dinu Romanescu, foarte curios de felul său, îi ceru colegului Filippo Nardi cîteva lămuriri:

— După cum știi, îi spuse acesta, am un magnetofon de buzunar pentru reportaj, un așa-zis minifon, care funcționează cu baterii minuscule. Aseară am observat că bateria era pe terminate, cel mult putea să mai țină o jumătate de ceas. Am căutat prin bagaje și mi-am dat seama că uitasem bateriile de schimb acasă, la Milano. Ce era de făcut?

— Da, spuse și Dinu Romanescu. Ce era de făcut?

— Cînd am ieșit pe balcon să iau aer...

— ...la ora două noaptea.

— ...da, la ora două noaptea e aerul mai proaspăt. Cînd am ieșit, deci, să iau aer, am observat că ușa camerei vecine era deschisă. Atunci mi-am adus aminte că în aparatul vecinului meu de cameră Dacosta există o asemenea baterie.

— ...și ai împrumutat-o.

— Da, zise Nardi, acesta e cuvîntul. De fapt, nu i-am făcut nici o pagubă maestrului, fiindcă în locul bateriei sale produse de trustul din Cincinnati, i-am pus bateria mea fabricată într-o modestă, dar corectă întreprindere din Livorno.

— ...care mai avea o jumătate de oră de funcționare.

— După cum bine spui. Puterea bateriei a început să scadă pe la mișcarea a șasea sau a șaptea, cînd amicul nostru Dick a început să dea primele semne de enervare. Ea s-a descărcat înainte de mișcarea a opta, cînd escrocul a început să asude abundent și a comis eroarea de a lua pionul din d4. Pionul ăsta va rămîne în istoria șahului...

— Cînd mă gîndesc, făcu Dinu Romanescu visător, că azi dimineață toată lumea s-a mirat cît de mult insistai pe lîngă Ciuperceanu să nu amîne începutul partidelor, să-l lase pe escrocul nostru să joace măcar o jumătate de oră... Și asta chiar în ziua cînd trebuia să joace cu compatriotul dumitale Baldassare Agostini.

Corespondentul lui „Cronaca degli scacchi" îi făcu iar cu ochiul, cu ochiul pe care, cu două zile înainte, Dacosta îl învinețise și care mai păstra și acum o ușoară nuanță albăstruie.

— In orice caz, încheie Dinu Romanescu, pentru ochiul cel vînăt i-ai plătit-o „maestrului" cu vîrf și îndesat.

— Obișnuiesc să-mi achit datoriile, zise Nardi cu modestie.

CAPITOLUL AL ŞAISPREZECELEA

Unde este rîndul lui Dinu Romanescu să formuleze o rugăminte ciudată

Dacosta nu se prezentă nici după-masă. Trimise pe secretarul său să anunțe juriul că este bolnav și socotește partida pierdută, dar că se va prezenta a doua zi dimineața și va juca partida din ultima rundă cu maestrul P. A. Cerednikov.

— Prin urmare, conchise Nardi, are baterii de schimb. Am impresia că Miller se ocupă cu partea tehnică a escrocheriei. Nu degeaba i se spune Jeff „Inginerul".

— N-au să aibă ce face cu bateriile lor, spuse Ciuperceanu. Față de desfăşurarea atît de neașteptată a partidei dintre Dacosta și Agostini, juriul internaţional al turneului și-a întrerupt ședința, fără să ia deocamdată nici o hotărîre. Dar pînă la urmă, tot va decide eliminarea lui Dick Martin din competiţie.

— După înfrîngerea suferită azi dimineață, Dacosta a cedat conducerea în clasament. A rămas cu unsprezece puncte, la egalitate cu Agostini, după Cerednikov, care e pe primul loc, cu unsprezece puncte şi jumătate. Dacă e lăsat să joace miine, partida dintre el şi Cerednikov va decide pe cîștigătorul cupei.

— Nu trebuie lăsat să joace și nu va juca, zise Ciuperceanu scurt şi se îndreptă spre biroul unde se afla sediul juriului și unde îl aşteptau preşedintele federaţiei împreună cu Stanislas Snyatkovski.

Previziunea lui Ciuperceanu nu se îndeplini însă întru totul, fiindcă a doua zi se întîmplă un fapt curios. In dimineața aceea de 28 martie, cu cîteva minute înainte de ora zece, cînd urmau să înceapă partidele rundei a treisprezecea, ultima rundă a turneului, Dinu Romanescu îi spuse lui Anton Ciuperceanu:

— Am o rugăminte. Lăsaţi-l pe Dacosta să joace astăzi.

Secretarul federaţiei de şah se uită uimit la reporter, care continuă, pe un ton umil:

— Lăsaţi-l să facă numai primele mișcări. Măcar un sfert de ceas să joace.

— Am mai auzit şi ieri ceva în genul acesta, remarcă Trude Hartmann.

— Ai vreun tub argintiu prin buzunare? se interesă Filippo Nardi.

— Numai primele trei mutări..., insistă Dinu Romanescu prefăcîn-

du-se că n-a auzit remarcile colegilor săi. Sînt convins că Dacosta va pierde partida de astăzi.

— Nu se poate, spuse hotărît Ciuperceanu. Este împotriva principiilor noastre. De altfel, juriul a hotărît aseară...

— Un sfert de ceas nu mai contează... După ce l-ați lăsat să joace douăsprezece runde... Hotărîrea juriului se poate pune în aplicare și cu cîteva minute mai tîrziu.

— Nu se poate. E necorect și neconform regulamentului nostru. E împotriva principiilor noastre. După atitudinea lui de ieri și după jocul lamentabil în partida cu maestrul Agostini, toată lumea e convinsă că Dacosta era într-adevăr bolnav. Nu trebuie să lăsăm să se încetățenească asemenea părere...

Anton Ciuperceanu fu întrerupt de Stanislas Snyatkovski, care deschise ușa și intră în încăperea unde se afla biroul presei. Președintele juriului internațional ținea în mînă o foaie de hîrtie, pe care era dactilografiat un text scurt, arătînd decizia juriului de a elimina pe Martin Dacosta din turneu și motivele pentru care se luase decizia. Anton Ciuperceanu urma să citească textul în fața microfonului de pe estrada sălii înainte de începerea partidelor.

Trude Hartmann se întoarse către președintele juriului și-l întrebă:

— Domnule Snyatkovski, l-ați vizitat ieri dimineață pe Martin Dacosta și i-ați cerut să se retragă singur din turneu?

— Da, răspunse cel întrebat, nu fără a-și ascunde mirarea față de asemenea întrebare pusă de ziarista berlineză.

— De ce i-ați cerut aceasta? Față de dovezile incontestabile pe care le posedați, juriul ar fi putut decide încă de ieri eliminarea lui din turneu.

Președintele Snyatkovski șovăi. Trude Hartmann era ziaristă și nu era de dorit ca această penibilă afacere să fie popularizată prin presă într-un mod necorespunzător. Pe de altă parte, știa că fata contribuise la adunarea dovezilor că Dacosta joacă necinstit.

— Sînt convins, răspunse alegîndu-și cu grijă cuvintele, că nu va trece multă vreme și Martin Dacosta va fi definitiv eliminat din viața șahistă. În această privință avem unele asigurări din partea federației internaționale. Demersul meu de ieri dimineață avea drept scop să evite deocamdată unele neplăceri, protestele unor anumite cercuri care nu văd cu ochi buni faptul că turneul de la București se bucură de o popularitate atît de largă. Asupra „turneului de primăvară" nu trebuie să planeze măcar o singură umbră. Dacă Dacosta se retrăgea singur, asta

nu însemna că această... această escrocherie ar fi rămas ascunsă și nepedepsită. Dezvăluirea ei s-ar fi amînat numai pentru puțină vreme și ar fi venit, împreună cu sancțiunea, de la forul cel mai în măsură s-o facă: Federația internațională de șah.

— Dacosta, zise Trude Hartmann, a pierdut partida de ieri.

— Da, făcu președintele Snyatkovski gînditor, și asta ne-a creat oarecare greutăți. In ședința noastră s-au găsit unii membri ai juriului care au socotit că nu trebuie să luăm o hotărîre pripită, deoarece faptul că Dacosta a pierdut ieri pledează pentru aceea că a jucat cinstit...

— Măcar o dată, murmură Nardi. „Și nu din proprie inițiativă", adăugă el în gînd.

— Domnule Snyatkovski, continuă Trude Hartmann aruncînd o privire repede spre Dinu Romanescu, dacă ați ști că și astăzi Dacosta va pierde partida, ați îngădui ca decizia juriului să nu fie deocamdată pusă în aplicare?

Președintele juriului se uită la ea fără să înțeleagă.

— Ce mai e și asta? întrebă el.

— Nu e vorba, interveni Dinu Romanescu, ca decizia juriului să nu fie pusă în aplicare, ci numai să fie amînată cu un sfert de oră. Rugămintea noastră este să-i îngăduiți lui Dacosta să facă primele mutări în partida cu maestrul Cerednikov.

— Nu vă înțeleg prea bine. Dumneavoastră, cei care lucrați pe lîngă serviciul presei, ați contribuit în cea mai mare măsură la demascarea acestei abominabile escrocherii, ați adunat cu răbdare și abilitate dovezile pe care le-ați pus la dispoziția juriului, iar acum interveniți în favoarea acestui Martin Dacosta...

— Nici nu-mi trece prin minte să intervin în favoarea lui, spuse Romanescu încurcat, dar... cum să spun... știu că, dacă va fi lăsat să joace, Martin Dacosta va pierde și partida de astăzi.

Se uită rugător la președintele juriului și adăugă:

— Vă dau cuvîntul meu de onoare că Martin Dacosta va juca și astăzi cinstit. E drept că asta se va întîmpla, ca și ieri, fără voia lui...

Nehotărît, președintele Snyatkovski se întoarse spre Anton Ciuperceanu, ca și cînd ar fi așteptat un sfat. Secretarul federației prinse o privire rugătoare din ochii albaștri ai Trudei, neașteptata sprijinitoare a lui Dinu Romanescu, și spuse șovăitor:

— Nu știu dacă regulamentul îngăduie. Juriul a luat decizia... In sfîrșit, poate că un sfert de oră... vreau să spun primele mișcări...

Luă hîrtia dactilografiată din mîna președintelui și o parcurse repede.

— Cred, zise apoi, că trebuie să îmbunătățim formularea.

Scoase creionul și schimbă cîteva cuvinte, apoi o strigă pe tovarășa Olga din biroul de alături:

— Textul trebuie rebătut, apoi semnat de membrii juriului. Totul să fie gata într-un sfert de oră.

— E trecut de ora zece, spuse Nardi repede. Să mergem în sală.

Martin Dacosta și P. A. Cerednikov jucau la masa a treia. Maestrul sovietic avea albele și începu 1. e2-e4, primind răspunsul e7-e5, la care albul continuă 2. Nf1-c4.

In acest moment — era exact ora zece și zece minute —, Martin Dacosta începu să dea semne de neliniște. Intocmai cum făcuse și în dimineața precedentă, cînd jucase cu maestrul Agostini, se foia pe scaun, avea gesturi necontrolate, își ștergea mereu fruntea cu batista, iar privirea îi rătăcea, fără țintă, de pe tablă la aparat și la celelalte obiecte de pe masă.

— O sută optzeci de secunde, șopti Ciuperceanu urmărind acele cronometrului.

— Trei minute, zise Trude, e cam mult pentru mutarea a doua.

— Spune drept, se adresă Nardi lui Dinu Romanescu, ai vreun tubușor argintiu în buzunar? Sau vreo altă piesă cu binecunoscutele inițiale G.E.O.?

Dinu Romanescu ridică mîna dreaptă și spuse cu solemnitate:

— Jur că toate obiectele aflătoare în buzunarele mele sînt proprietatea mea personală și că nici unul dintre ele nu e fabricat de G.E.O. sau de vreun alt trust din Cincinnati-Ohio sau din orice altă localitate de peste ocean.

— Atunci, nu înțeleg...

— Mă mir, zise reporterul, mai ales că ești inginer și specialist în electronică.

Filippo Nardi înghiți ironia și-și aminti că, în ziua precedentă, îl luase și el peste picior pe Dinu Romanescu.

Toate aceste fraze fuseseră schimbate în șoaptă, la masa presei, în timp ce ochii rătăceau de la tabela semnalizatoare din dreptul mesei a treia la Martin Dacosta, a cărui atitudine neobișnuită începuse să provoace nedumerire printre spectatorii din sală.

Luînd o hotărîre subită, Martin Dacosta se ridică de la locul său și se apropie de masa juriului, unde schimbă cîteva cuvinte cu președintele Snyatkovski. Apoi părăsi estrada, întocmai cum făcuse cu douăzeci și patru de ore înainte.

— Istoria se repetă, murmură Filippo Nardi.

Cîteva minute după aceea, președintele Snyatkovski veni în biroul

presei, unde se adunaseră între timp prietenii noştri, şi anunţă că Martin Dacosta e bolnav. Declarase că se retrage din competiţie şi ceruse juriului să anuleze partidele pe care le jucase pînă acum.

Spunînd acestea, preşedintele Snyatkovski se uita întrebător la Dinu Romanescu. Era limpede că aştepta unele explicaţii.

Reporterul păru să nu observe această privire. Era foarte absorbit în contemplarea peisajului care se vedea prin fereastra biroului: în micul scuar de lîngă Sala Colonadelor înflorise un pom şi cîteva păsărele ciripeau în soare.

— A venit primăvara, spuse el.

Maestrul Cerednikov veni în biroul presei. Cineva îi spusese că Stanislas Snyatkovski, preşedintele juriului, se afla aici:

— Îmi pare foarte rău, spuse el, că partenerul meu s-a îmbolnăvit.

Preşedintele Snyatkovski îşi muşcă buzele, fără să răspundă.

— Îmi pare foarte rău, repetă Cerednikov. De aproape doi ani aştept întîlnirea cu maestrul Martin Dacosta şi acum...

— Sînteţi cîştigătorul de drept al partidei, interveni Ciuperceanu.

— Dar nu e vorba de asta. Aş fi vrut să joc cu maestrul Martin Dacosta, să ne măsurăm forţele.

— Martin Dacosta ne-a declarat că se retrage din competiţie.

— Da, ştiu, e bolnav. Dar poate că pînă după-masă se va simţi mai bine. Eu sînt dispus să joc şi după-masă, dacă, bineînţeles, juriul îngăduie.

— Dacosta s-a retras din competiţie, repetă Ciuperceanu cu încăpăţînare.

Maestrul Cerednikov clătină capul cu părere de rău. Înainte de a părăsi biroul, adăugă:

— Sper că la Amsterdam, în turneul candidaţilor, voi avea prilejul să joc cu Martin Dacosta.

— Nu cred, zise Nardi după ce uşa se închise în urma marelui maestru sovietic.

În aceeaşi seară se afişă clasamentul definitiv al turneului. În urma anulării partidelor jucate de Martin Dacosta, primele locuri ale clasamentului erau ocupate în ordine de:

I.	P. A. Cerednikov	$11^1/_2$ puncte
II.	B. Agostini	11 "
III.	V. Ursu	9 "
IV-V.	M. Levinson şi S. Johannson	$8^1/_2$ "
VI.	N. Macpherson	$6^1/_2$ "
VII.	K. Macck	$5^1/_2$ "
VIII-IX.	B. Petrov şi L. Sperlinger	5 "
X.	H. Hildebrandt	4 "

— Trei dintre reprezentanții noștri, remarcă președintele federației către Ciuperceanu, n-au reușit să se claseze în primele zece locuri. În schimb, Victor Ursu este într-o formă excelentă. Să te clasezi pe locul al treilea într-un turneu la care participă cei mai buni maeștri internaționali nu e puțin lucru. Poate că la Amsterdam...

La festivitatea de încheiere a turneului, marele maestru internațional P. A. Cerednikov a primit cupa de aur, în aplauzele entuziaste ale miilor de spectatori. Baldassare Agostini și Victor Ursu, următorii clasați, au primit plachetele și diplomele pentru locurile doi și trei.

După aceea, Stanislas Snyatkovski, președintele juriului internațional, a rostit cîteva cuvinte. „In numele Federației internaționale de șah" — a spus el în încheiere — „mulțumesc Comitetului de conducere al Federației de șah a R.P.R. pentru rodnica activitate depusă la organizarea turneului, mulțumesc entuziaștilor și ospitalierilor cetățeni ai Bucureștilor, minunatul oraș care, înveșmîntat în haină de primăvară, și-a primit cu multă căldură oaspeții și a găzduit competiția noastră. Trăiască pacea! Trăiască prietenia între popoare!"

Apoi, Stanislas Snyatkovski, președintele juriului internațional, declară închisă competiția. Drapelul turneului — care reprezenta un cap de cal pe fondul cu pătrățele albe și negre al unei table de șah — fu coborît, după ce vreme de paisprezece zile fluturase în fața intrării principale a Sălii Colonadelor.

O oră mai tîrziu, într-unul dintre saloanele restaurantului „Athénée Palace", avu loc banchetul la care luară parte maeștrii șahiști, membrii juriului și reprezentanți ai conducerii mișcării sportive din țara noastră. Nu lipseau nici ziariștii.

Se rostiră toasturi, se vorbi despre șah și despre altele, se făcură pronosticuri pentru Amsterdam.

— Nu-l văd pe Dacosta. N-a venit nici la festivitatea de închidere, constată Dinu Romanescu fără să-și ascundă satisfacția.

— Și-a achitat nota la hotel, spuse Trude Hartmann, și a plecat cu Miller și cu aparatele lui.

— De unde știi?

— Prietenul meu, portarul...

Banchetul se prelungi pînă după miezul nopții. La despărțire, Trude îi spuse lui Dinu Romanescu:

— Cred că ne ești dator o explicație.

Reporterul se prefăcu mirat:

— Nu înțeleg...

— De ce s-a retras astăzi Dacosta?

— Era bolnav. I-a explicat președintelui Snyatkovski că...

— Lasă asta. Vreau să știu de ce boală suferea. Care a fost de data aceasta, cum spuneți voi, „agentul patogen"?

— I-am jurat lui Nardi că n-am nici o piesă cu marca G.E.O.

— E adevărat, zise Nardi. În privința asta, eu am fost mai cinstit și am făcut mărturisiri complete.

Riseră cu toții.

— Să vedeți cum a fost, începu Dinu Romanescu. Ieri dimineață m-am împrietenit cu un tînăr inginer de la Radioteleviziune. Bun tehnician și foarte simpatic. El mi-a furnizat datele acelea cu lungimea de undă, kilociclii și cu celelalte. Foarte simpatic om! Ne-am descoperit și o seamă de prieteni comuni.

— Bine, dar ce legătură are cu...

— Răbdare, că ajung și acolo. Azi noapte, după ce am ajuns acasă, am deschis aparatul de radio și am ascultat, pe unde scurte, un frumos concert de vioară. Nimic nu este mai recomandabil, înainte de culcare, ca un concert de vioară. Este instrumentul care...

— Eu mă duc să mă culc, zise Trude căscînd. O să-mi faceți mîine dimineață un rezumat al povestirii colegului Romanescu. Evident, în cazul că termină pînă atunci.

— Povestea nu e lungă, rîse reporterul. Voiam să spun numai că n-am putut asculta frumosul concert de vioară fiindcă un post alăturat îmi tot trimitea urletele și scrîșnetele unei orchestre de jaz.

— Asta se cheamă interferență, zise Filippo Nardi, care începuse să înțeleagă unde voia să ajungă Dinu Romanescu.

— În timp ce ascultam alternativ cele două posturi, m-a vizitat muza, muza noastră, a reporterilor, care mi-a sugerat o idee. Astăzi, dis-de-dimineață, m-am prezentat la proaspătul meu prieten, inginerul de la Radioteleviziune, i-am povestit tot ce știam despre Dick Martin și Jeffrey Miller...

— Cît a durat povestirea? întrebă Trude curioasă.

— O jumătate de oră. După aceea i-am arătat ideea pe care mi-a dat-o muza. La început, noul prieten s-a opus. Dar apoi și-a adus aminte că lungimea de undă pe care emit Jeffrey Miller și necunoscuții din direcția vest — nord-vest, deci lungimea de undă pe care recepționează Dacosta cu aparatul său, e, de fapt, rezervată amatorilor. Or, se întîmplă ca prietenul de care vă vorbeam să fie și el membru în asociația radiofoniștilor amatori. „Dimineața" — mi-a spus el —, „vreme de opt ore, sînt profesionist, iar în timpul meu liber sînt radiofonist amator și vorbesc cu alți amatori din Madagascar, Vladivostok, Sidney și Caracas".

— Dacă ai de gînd să ne ții un curs de geografie..., începu Trude.

— Departe de mine asemenea gînd. L-am întrebat atunci pe prietenul meu: „N-ai putea astăzi dimineață, între orele zece și zece și zece și jumătate, să renunți la profesionism și să devii amator?". Prietenul meu a înțeles și mi-a spus că postul lui de emisiune nu va putea acoperi complet pe cel din centrul orașului, dar cel situat la o mie cinci sute de kilometri nu se va mai auzi. „Acesta e și scopul" — i-am spus eu.

— La ora zece și zece, zise Ciuperceanu, Dacosta se pregătea să răspundă la mutarea a doua.

— Ce fel de semnale a emis postul amatorului nostru? se interesă Nardi.

— Semnale acustice, în genul celor recepționate ieri dimineață, cînd am detectat posturile escrocilor. Mi-a spus că va transmite după alfabetul Morse.

— Ecranul aparatului lui Dacosta trebuie să fi arătat ca un foc de artificii în miniatură, rîse corespondentul lui „Cronaca degli scacchi". Ce încurcătură de puncte luminoase trebuie să fi apărut acolo! Un fel de Cale Lactee...

— Nu știu cum va fi arătat ecranul aparatului G.E.O., spuse Dinu Romanescu imitînd tonul modest al lui Nardi din seara precedentă. Știu numai că prietenul meu, inginerul, s-a ținut de cuvînt și, începînd de la ora zece și zece, a transmis prin Morse, vreme de douăzeci de minute: „Dacosta este un escroc, Dacosta este un escroc..."

(Continuare în numărul viitor)

COLȚUL CITITORILOR

Ecoul Colecției noastre

Unele povestiri și romane publicate în Colecție au o viață mai lungă decît s-ar fi așteptat înșiși autorii lor. Scrisorile pe care le primim dovedesc acest lucru. Astfel, lucrarea lui Sergiu Fărcășan „O iubire din anul 41042" (nr. 83—86 ale Colecției) a apărut la Editura tineretului într-o nouă ediție revăzută. Revistele noastre literare i-au consacrat recenzii amănunțite, care apreciază pozitiv acest admirabil roman de anticipație. Autorul primește noi impresii din partea cititorilor. In scrisoarea lor din 20 septembrie a.c., Marina Crainic și Mihai Constantinescu din București își exprimă într-un mod sugestiv interesul cu care au citit romanul:

„...Cartea dv. ne-a încîntat. Nu știm cum am putea să vă facem să simțiți acest lucru. Pentru aceasta ar fi trebuit să vedeți cum aproape după fiecare pasaj scoteam strigăte de admirație pentru colosala dv. imaginație, pentru umorul dv. subtil, pentru felul în care vedeți omul acelui an inimaginabil pentru alții, în totul pentru carte. Vă mulțumim și vă urăm din suflet o cît mai bogată și prodigioasă activitate literară. Așteptăm cu înfrigurare apariția noilor dv. cărți".

Și, ca o confirmare în plus a succesului de care s-a bucurat acest roman, redacția Colecției a primit zilele acestea o scrisoare din partea Editurii „Kultur und Fortschritt" (R.D.G.) prin care ni se comunică dorința de a tipări această lucrare și în limba germană.

TOV. RADU IONESCU, de la Uzinele „23 August"-București, ne scrie:

„Am citit cu mult interes povestirea științifico-fantastică «Apa care usucă», povestire ce iese din comun atît prin stilul în care e scrisă, cît și prin originalitatea subiectului.

În uzina în care lucrez, tovarășii mei de muncă au găsit numai cuvinte de laudă pentru autorii lucrării și m-au sfătuit să scriu aceste rînduri spre a vă ruga să publicați mai des asemenea lucrări. Problemele științifice tratate în acest fel ne interesează și ne sînt folositoare, căci ne țin la curent cu tehnica viitorului, iar în plus ne oferă o lectură plăcută.

Țin să transmit pe această cale autorilor felicitări pentru felul în care au știut să trateze subiectul și așteptăm cu toții ca în curînd să citim noi lucrări valoroase.

Pînă atunci le dorim spor la muncă harnicilor dv. colaboratori."

Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU